

Satakunnan hyvinvointialue

Lähellä sinua.

Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Satakunnan hyvinvointialue pähkinänkuoressa 2025

210 000

asukasta

10 786

työntekijää

Satakunnan suurin työnantaja

47,4 vuotta

satakuntalaisten keski-ikä (2024)

46,2 vuotta

henkilöstön keski-ikä (2025)

1,1 mrd. €

valtion rahoitus

92 %

Valtion rahoitus / toimintakulut

69

valtuutettua
aluevaltuustossa

Sata-alue muodostaa YTA-alueen
yhdessä Varsinais-Suomen
hyvinvointialueen ja Pohjanmaan
hyvinvointialueen kanssa.

Palveluverkko, henkilöstö, talous

Palveluverkko koostuu digitaalisista, liikkuvista, kotiin annettavista ja toimipisteissä tapahtuvissa palveluista.

8

sotekeskusta

7:57

minuutissa ensimmäinen pelastusyksikkö kohteessa

4,4 miljoonaa

kontaktaa yhteensä v. 2025 sotepalveluissa

68 000

Sata-sovelluksen käyttäjä

42,8 milj. €

Tilikauden tulos 2025

155,1 milj. €

Toimintatuotot toteuma 104,5 %

1167,4 milj. €

Toimintakulut 97,0 %

79 000

käytyä chat-keskustelua Sata-sovelluksessa

Henkilöstö lukuina

Koko henkilöstömäärä

10 786

Henkilöstöstä

vakituisia

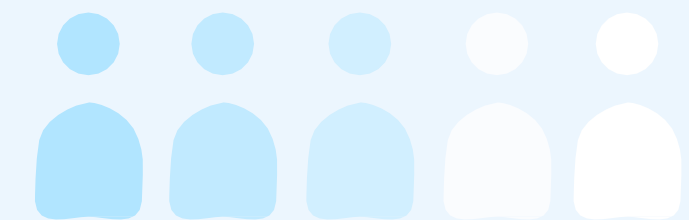
8 456

määräaikaista

2 540

Top 5 ammattiryhmät

1. lähihoitaja 3 090
2. sairaanhoitaja 2 428
3. laitoshuoltaja 576
4. terveydenhoitaja 229
5. sosiaaliohjaaja 394

624

avointa työpaikkaa

7,9

hakijaa/työpaikka

591M€

maksettu palkkaa

Henkilöstön keski-ikä

46,2 vuotta

(sekä määräaikaiset että vakituiset)

Mikä meitä haastaa – mikä on ongelma..?

Talouden iso kuva

- Tilinpäätös 2025 erinomainen; ylijäämä +42,8 miljoonaa euroa
- Kumulatiivista alijäämää nyt 96,5 Me → pienenee noin 50 miljoonaan euroon
- Taloutta ja toimintaa haastaa nyt ja tulevaisuudessa heikko valtionrahoituksen kehitys; vuoden 2026 rahoituksen kasvu vain +1,5 %.
- Vuosivälin 2027-2030 rahoituksen kasvunäkymä erittäin heikko; valtionrahoitus on pysymässä vuoden 2026 tasossa (nollakasvu) myös tulevina vuosina. Laskelmat muuttuvat koko ajan; lopputulos on heikentynyt Satakunnan osalta uusien laskelmien myötä.
- Rahoituksen kehitystä heikentää sekä väestön väheneminen, että sairastavuuden keskimääräistä pienempi kasvu → tarveperusteisen rahoitusmallin ongelmat vaikuttavat Satakunnan rahoitukseen
- HVA eroaa kunnista olennaisesti; tulot kokonaan valtionrahoitusta tai muuta lakiin perustuvaa, ei verotusoikeutta eikä oikeutta ottaa lainaa → vaikutusmahdollisuus vain menoihin

Rahoitusmallista

Nykyinen rahoitusmalli

- Ei huomioi todellista palvelutarvetta
- Nollasummalogiikka ja puutteellinen tietopohja heikentävät ohjausta

Tarvittavat muutokset

- Rahoitus perustuttava todelliseen tarpeeseen
- Mallin oltava realistinen ja läpinäkyvä
- Rahoituksen ja lakisääteisten tehtävien vastattava toisiaan
- Lyhyellä tähtäimellä tarvitaan ns. perälautamallia turvaamaan kaikille riittävä rahoituksen taso väliaikaisesti
- Alijäämien kattamisvelvoitteesta tulisi osittain luopua

(Kokoomuksen eduskuntaryhmälle 2.4.2026 annettu rahoitusmallia koskeva lausunto)

Arvio hyvinvointialueiden rahoituksen kehityksestä 2026–2029

Hyvinvointialue	2027	2028	2029	2026–2029
Helsinki	4,1 %	3,1 %	3,0 %	10,6 %
Vantaa ja Kerava	5,0 %	5,2 %	3,5 %	14,3 %
Länsi-Uusimaa	1,6 %	2,8 %	3,3 %	7,8 %
Itä-Uusimaa	2,5 %	4,3 %	3,8 %	11,0 %
Keski-Uusimaa	2,6 %	4,6 %	2,9 %	10,4 %
Varsinais-Suomi	2,0 %	2,7 %	3,4 %	8,3 %
Satakunta	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,1 %
Kanta-Häme	1,3 %	0,6 %	1,8 %	3,8 %
Pirkanmaa	1,0 %	1,7 %	2,8 %	5,6 %
Päijät-Häme	1,9 %	1,6 %	3,1 %	6,7 %
Kymenlaakso	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Etelä-Karjala	0,0 %	0,0 %	1,7 %	1,7 %
Etelä-Savo	1,4 %	0,5 %	1,2 %	3,2 %
Pohjois-Savo	0,8 %	1,3 %	2,0 %	4,2 %
Pohjois-Karjala	2,4 %	1,9 %	2,9 %	7,3 %
Keski-Suomi	1,7 %	1,6 %	2,0 %	5,5 %
Etelä-Pohjanmaa	2,4 %	1,5 %	1,6 %	5,6 %
Pohjanmaa	2,5 %	3,2 %	2,3 %	8,3 %
Keski-Pohjanmaa	1,1 %	1,9 %	3,0 %	6,1 %
Pohjois-Pohjanmaa	2,5 %	3,5 %	2,4 %	8,6 %
Kainuu	1,3 %	0,7 %	1,3 %	3,3 %
Lappi	2,0 %	2,2 %	2,9 %	7,4 %
Yhteensä	2,0 %	2,3 %	2,6 %	7,0 %

Mitä talous edellyttää käytännössä?

- Oletettu rahoituskehitys ja alijäämien kattamisvelvoite edellyttävät käytännössä pysyviä, yhteensä 60-70 miljoonan euron kustannusvähennyksiä vuosivälillä 2027-2029
- Vuosina 2023-2026 on jo tehty merkittäviä kustannussäästöjä verrattuna maan keskiarvoon
- Säästöjen hakeminen on vuosi vuodelta vaikeampaa; ”helpot” keinot on pitkälti käytetty
- Kehysriihen maksukorotusten laskennallinen tuotto vähennetään valtionrahoituksesta
- Pelkät hallintoon kohdistettavat säästöt eivät ole ratkaisu
 - Koko poliittisen organisaation kulut n. 1,7 Me / vuosi
 - Johdon (sis. toimi- ja vastualuejohto) henkilöstökustannus on noin 5 Me/vuosi

Alijäämien kattaminen

Alijäämien kattaminen

- Hyvinvointialuelain muutos voimaan kevään 2026 aikana
- Alijäämän kattamiskaudelle mahdollisuus hakea jatkoaikaa enintään 2029 loppuun
- Hakemuksen voi jättää aluehallituksen allekirjoitettua tilinpäätöksen
- Haettava viimeistään elokuun loppuun mennessä
- Hakemuksessa otettava kantaa, mihin vuoteen asti jatkoaikaa haetaan; kattaminen niin pian kuin mahdollista
- Hakemukseen sisällytettävä aluevaltuuston hyväksymä toimeenpantavissa oleva suunnitelma kertyneen alijäämän kattamiseksi viipymättä (yksilöidyt toimenpiteet)
- Suunnitelman tulee perustua 30.4.2026 julkaistaviin rahoituksen painelaskelmiin

Hakemuksen sisältö

1. Hakemus, jossa otetaan kantaa siihen, mihin vuoteen asti alijäämän kattamiskauden jatkamista haetaan.
 - 2027/2028/2029
2. Aluevaltuuston hyväksymä suunnitelma kertyneen alijäämän kattamiseksi viipymättä
3. Hakemukseen sisällytettävät liitteet:
 - Alueen päätös siitä, että alue hakee alijäämän kattamisen määräajan jatkamista
 - Tilinpäätöksen hyväksyntä aluehallituksessa
 - Alueen päivitetyt tuloslaskelmat haettavalle alijäämien kattamiskaudelle (excel-muoto)
 - Tilinpäätöksen hyväksyntä aluevaltuustossa (jälkitoimitus)

2. Aluevaltuuston hyväksymä suunnitelma kertyneen alijäämän kattamiseksi viipymättä

- Aluevaltuuston hyväksymä
- Toimeenpantavissa oleva
- Sisältää yksilöidyt toimenpiteet ja toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset
- Suunnitelmassa tulee eritellä ja ottaa kantaa siihen, mihin mennessä hyvinvointialueen on objektiivisesti arvioiden mahdollista kattaa kertynyt alijäämä.
- Haetun määräajan pituuden ja suunnitelman, jonka mukaisesti alijäämä katettaisiin ensi tilassa, tulee vastata toisiaan.

2. Aluevaltuuston hyväksymä suunnitelma kertyneen alijäämän kattamiseksi viipymättä

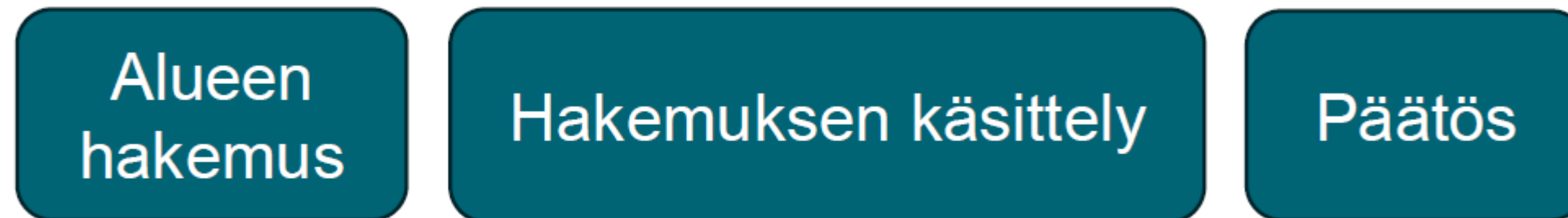
- Sisältää alueen päivitettyt **tuloslaskelmat haettavalle alijäämän kattamiskaudelle**, joista on nähtävissä alijäämän kattamisen eteneminen. Tuloslaskelmat liitetään hakemukseen myös excel-muodossa (mallipohja).
 - Laskelmilla käytettävän valtion rahoituksen tulee perustua viimeisimpiin rahoituslaskelmiin eli käytännössä 30.4.2026 julkaistavat rahoituksen painelaskelmat.
- Sisältää **suunnitelman yksilöidyistä toimenpiteistä ja niiden taloudellisista vaikutuksista**, joiden erittelytasoiksi suosittelemme seuraavaa:
 - Toimenpiteet
 - Palvelukokonaisuudet / karkea organisaatioyksikkö
 - Vuodet
 - Eurot

Hakemisessa huomioitavaa

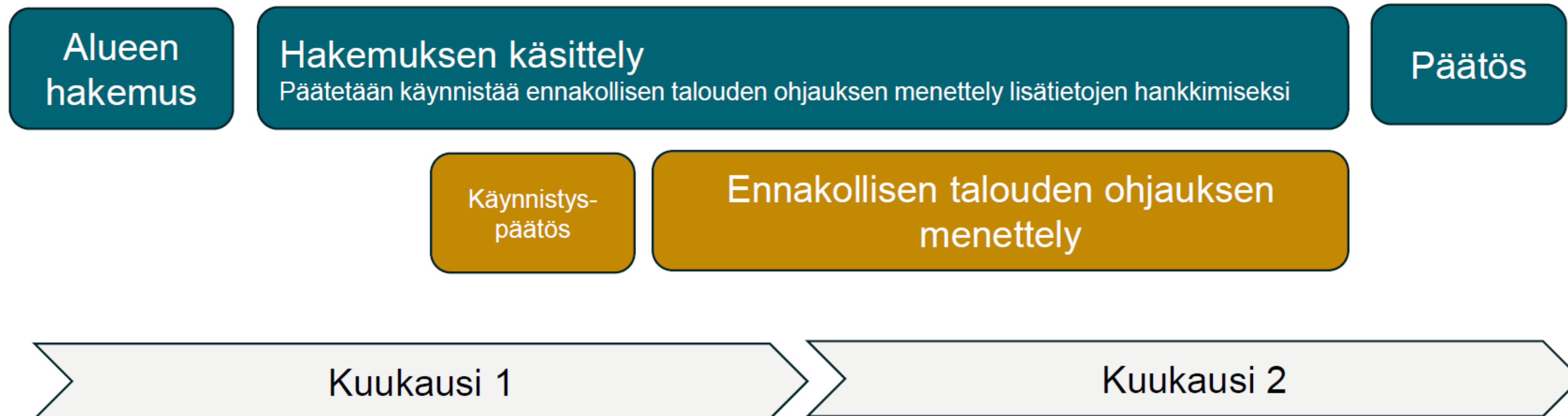
- Saadakseen viipymättä myönteisen päätöksen määräajan jatkamisesta, alueen kannattaa **suoraan hakea** enintään **sellaista määräajan jatkamista**, jonka aikana alijäämä katettaisiin **niin pian kuin mahdollista**. (*VM:n tulee päätöksissään noudattaa lainsäädännön tarkoitusta.*)
- **Valtiovarainministeriö voisi päättää määräajan jatkamisesta** hyvinvointialueen hakemuksen mukaisesti **suoraan** ilman edellä mainittujen menettelyjen kautta saatua tarkempaa selvitystä **vain, jos hyvinvointialueen hakemus vastaisi kattamiskauden määräaikaa, jota alueen taloustietojen perusteella voidaan objektiivisesti arvioiden pitää välttämättömänä ja mahdollisena lainsäädännön noudattamiseksi.**
- Hyvinvointialuetta koskevissa vireillä olevissa tai aiemmin toteutetuissa ohjausmenettelyissä (hyvinvointialueneuvottelut, lainanottovaltuuden muutosprosessit, lisärahoitusprosessit) saatua riittävän ajantasaista ja yksityiskohtaista tietoa voitaisiin hyödyntää päätöksenteossa. **Tarvittaessa** voidaan käynnistää myös hyvinvointialuelain 13 b §:n mukainen **ennakollisen talouden ohjauksen menettely.**

Hakemuksen käsittelyprosessi

Hakemuksen suora käsittely

Hakemuksen käsittely ennakollisen talouden ohjauksen menettelyn kautta

Ennakollisen talouden ohjauksen menettely

- VM voi käynnistää, jos hyvinvointialuelain 13 b §:ssä mainitut edellytykset täyttyvät.
- VM kutsuu alueen neuvottelumenettelyyn, johon osallistuvat myös STM ja SM.
 - Menettely voi muodostua yhdestä neuvottelutilanteesta tai tarvittaessa useammasta kokouksesta.
- Tavoitteena ehkäistä hyvinvointialueen talouden tilan vaarantumista. Keskeistä olisi yhteisen tilannekuvan muodostaminen hyvinvointialueen talouden tilasta sekä siihen vaikuttaneiden taloutta ja toimintaa koskevien päätösten toteutumisesta > neuvottelun osapuolten käsitys tarvittavista korjaavista toimenpiteistä.
 - Osana neuvottelua alueelta pyydetään tarvittaessa lisätietoja ja tarkennuksia, jos tilannekuvat ja sitä kautta arviot alijäämän kattamisen edellytyksistä ja aikataulusta ovat eriytyneet.
- Neuvottelumenettelyssä hyvinvointialueelle annetaan talouden tervehdyttämistä ja palvelujen järjestämisen turvaamista koskevat toimenpidesuosituksset ja todetaan niiden toteuttamisen seuranta ja raportointiaikataulu.
 - Neuvottelumenettelystä laaditaan julkaistava asiakirja.

Miten tästä selvittäään?

Satakunnan hyvinvointialueen vahvuuksia:

- Satakuntalaisuus – vähemmän puhetta, enemmän tekoja
- On totuttu tekemään asioita vähäisillä resursseilla – esimerkiksi lääkäripulaa on kompensoitu työnjaolla
- Satakunnassa on kyetty tekemään vaikeita päätöksiä
- Halutaan säilyttää oman alueen itsenäisyys
- Ymmärretään, että asiat on pitkälti omissa käsissä
- Satakunnassa on tekemisen meininki

Kiitos!

Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Lähellä sinua.

Palvelut yhdessä paikassa: sata.fi

